

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő s kiadó tulajdonosnál ur utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny felvétetik s pontosan és jutányosan közlötetik.

Figyelmeztetés Előfizetésre. Testvér kettős lapjainkra folyvást előfizetheti, Budapesten: borítékalanul s házhoz küldéssel félre 5, borítékosan helyben vagy postán 6 pengő forinttal. Vidéki pártfogóit az előfizetési díjt biztos alkalom, szorgalom-vagy gyors-köcsi által hibátlan ezim-beküldés mellett uri utca 453 sz. Trattner-Károlyi házba tisztelettel kéri utasítani a szerkesztőség.

FOGLALAT. Magyar-és Erdélyország: (Kinev.; megízt.; előlépt.; legújabb mozgalmak; a magd. egyesület működése 1844 2ik felében; Békésmegyei közgy. követjelentés gyakorlati tapinttal szerkesztve; a védegyelet pártoltatik; tudom. szorgalom méltányolva, adó, törv. hirdet.; husáremelés st. — Tornamegyei közgy. követjelentéskor általános ügyelmentlenség; nemesi bizonyítvány hamisítók; Mátyásemlekk; himnlóltás; Abaujjali villongás; megyei levelek; magányügyek; védegyelet — Turócmegeyi közgy. Köz- magány- és váltó törv. pörök számvizsgáló szék múlt évi eljárása; adókievetés 1845re. Hevesből ritka hír (összenőtt írték) lapszemelvény; a hazai polit. lapok új évi alakulata. P. Hirlap B. P. Híradó Hírnök. Nemzeti újság. Jelenkor.

Amerika (hajóverseny és villongások)
Spanyolország (elfogatási parancs; amnestia, passzerü önkénykedés.)
Anglia (Ross új tura készül; vallási mozgalmak; kicsapongások st.)
Franciaország (hódolatok új év napján; statisztikai adatok; a libanonikeresztények ügye; miniszteri költségvetés; st.)
Belgium (pauperismus; nemzetiség és gyarmatok)
Oroszország (a tengeri haderő növekszik, köszönbányák; st.)
Ertesítő.)

Magyar- és Erdélyország.

Ő es. s ap. kir. fels. székhelyi Majláth György országbíró exellját, a magy. kir. Sz. István-rend nagykeresztjével díj-elengetés mellett legkegy. díszesíteni. Zsedényi Eduárd m. k. helytartósági tanácsnokot és Zarka János országbíróit ítélőmestert a főmlgú m. kir. udv. kanczellariához udv. előadó-tanácsnokká; a fehérvári székeskáptalanban megüresült két tiszteletbeli kanonokságra Aigner Károly budakeszi és Horvathovszky Vilmos promontoriumi plebánosokat méltóztatott kegy. kinevezni.

Ő es. s ap. kir. fels. jan. 4ki legfensőbb határozata által Svajcezer Gábor alsó-magyarországi kamra gróft saját kérelmére nyugalmazni s kintű szolgálatai méltánylása tekintetéből Leopold-rend kiskeresztjével díszesíteni s oct. 24ki végzeténel fogva Janiesary Miklós komáromi polgárt és kereskedőt Krassómegeye helyezett Dragomirestye kamrai helység jószággrész adományozása mellett dragomirestyei előnével magyar nemessegre emelni kegy. méltóztatott.

A m. közönséges udv. kamra Nádasdy Tamás gróf es. kir. kamarának 5eszt. szabadítékot adott azon találmányra mellyél fogva mind azon zsinór és ezérna mint szinte fonalfajakat, mellyek eddig Angliából szállítottak egy e végre talált gépszegedelmé által hasonló minőségben s az angolnál jutányosabban előállithasson.

Legújabb mozgalmak. Férfiaknál nem sympathia kölcsönöz becsét mondatnak és tettnek, hanem mondat és tett belértéköknél fogva költenek rokonérzetet véleménybeni egyezést, meggyőződésre alapult tiszteletet. Kitén vagy más nagy hazafinak tartunk azt tisztelnünk kötelesség, mert ha őt nem tisztelnők vagy hazafiságróli fogalmunk lenne — a főnebbi értelemben — alapncküli, vagy nem viseltetnénk tisztelettel önmagunk s meggyőződésünk iránt, mivel a meggyőződés amannak hazafini érdemei által keletkezett, ugyanazért elnem választható. Ez oknál fogva gondolkodó ember nem tulajdoníthat szerföltött nyomatékot akár a nagy tömegtömjénezésinek, akár az olly ezífra bókolatoknak, millyenek p. o. tisz. e' vagy ama hazafi kitűnő erényeit, megismérem szellemi fonsőségét, értelmi tulnyomóságát, s. t. e' mellett azonban legkisebb kedvet sem mutat az illy módon tisztelgő szóval tettel rokonságot tanusítani a nálánál nagyobbnak ismert tekintély iránt. Igy vagyunk mi magyarok legfőbbnyire: megismerjük parányiságunkat, kiemeljük másnak bokros érdemeit. Elmondjuk miként nem vagyunk méltók hogy sarusziját földoldjuk s ily tovább szebbnél szebb formulákban; de azért mindenikünk már jó előre föltette magában, hogy még is csak jól lesz a szónál tovább nem menni, s a' helyett hogy egyesítők kiki saját parányi tehetségét a' meg is mert nagyobb tekintély törekvéseivel, jobb szeretjük külön irányt affectálni félvén nehogy egyedijellességeink gyenge sugárszállai ama nagy tökélyű fényragyogvány mellett észrevétlenül fognak szertefolyni, s mi meg leszünk fosztva azon fölséges élvezettől, mit egyik latin költő e sorokba rejtett: at pulchrum est digito monstrari et dicier: hic est.

Ha végig mennék azok során kik ujnál újabb tanaik emlegetésével jobbara csak az emlegetésnél szoktunk maradni, mivel mielőtt roppant ismereteink aknáiból sikerült volna valamit fölmerítgetni a' tanszomjas hallgatók számára, már új iskola állott elő, mely ép azért mivel újabb jobb is az előbbénél, a' miért is aztán amaz eserbe hagyatik, ez pedig hön pártoltatik, tehát ha végig mennék azok során kik ujnál újabb tanaik emlegetésével elvégre annyira kifárasztják a' kifogyhatlan türelmü közönség várakozását, miszerint kénytelen az egykét tanállítványt elfogadni habár csak azért is hogy legyen min tudni a' mások érkeztek; bizvást kérdezhettek e' tanároktól: honnan meríték tanaikat, s mi kezeskedik azok helyes voltáról de méginkább a' tanárok képességéről miszerint azon főhangzó doctrinákat nemesak kimerítőleg sajátjokká tették, hanem meggyőződtek arról is, hogy azok itt e' honban üdvösen fognak nem egyedül az eszmék számát szaporítani hanem a' jóllét után sóvárgó magyarnak valahára már eredményt is biztosítanak. Nagy hiba közönségünkben hogy olly könnyen rá hagyja magát szedetni a' doctrináink külön fajait s bizonyossá tehetjük nem egy becsületes magyar műveltségű hazánkfiait miként e' szép beszédű oktatók ritkán vannak tisztában önmagokkal még ritkábban tanáikkal legritkábban azok kövekezésével, mit nagy részt annak is tulajdoníthatni, mivel mögöttük más is számít s ép akkor midőn légyáraik valósulásához legközelebb hiszik magokat előáll e' gonosz galileus, s ők a' jámborok csak akkor kezdenek eszmélni, midőn a' „ne tovább“ elzárja előlk az utat, s nekik alig maradt vigasztalásul más mint a' szerencse láthatni mint szedi le más az epret, mellyel szomjas ajkukat enyhíteni reménylők. Szerencsésjök e' jó uraknak hogy az olvasó közönség nagy része sokkal szerényebb hogysem följosogitva érezné magát bírálat alá venni azt mi mondatik; ehez járul hogy sokan merő mulatságból tartják a' polit. lapokat s napi foglalkodásaik után eszökbe sem jut taglalgatni, vajjon egy van e' minden amint — meg kell vallani igen választékos szavakban — mondatik? Hát még a' külön színezetek emberei, kiket bizvást két felekezetre osztthatni, egyikben azok foglalnak helyet kik gondolkodás után határozák magokat e' vagy ama zászló kitűzésire, a' másik csoportot meglehetősszámmal azok képezik, kik ismerőseik vagy magoknál nagyobb tekintély után indulnak mint szinte azok, kik merő divathól esatlakoznak valamely színezethez s végre kik — tulnyomó levén nálok az inertia — a' szerint határozzák el hadi állásukat, amint ez vagy ama csapat áll hozzájuk közelebb.

Képzelmük az ily megoszott közönség apróbb színvegyületeit vagy mint bizonyos urak mondani szokták nuanceait, valamint a' különvélekedéseket, miket ama színvegyületek képviselnek, s körülbelül elgondolhatjuk mennyire öszhangzó lesz az itélet melly az összes journalistica fölött kimondatik. Nem kell feledni ezenfölül, miként bizonyos elnevezések — esudálatos de ily van — varázshatállyal bírnak annak meghatározásában ki mellyik tan embereivel tartson. Tízlet lehetne tenni egy ellen hogy sok csupán azért nem alszik el egy magasztos értekezés olvastára, mivel kezei közt olly lapot tart melly előbb utóbb revolutiot ígér teremteni — az eszmék világában: igaz ilyesminek még most nyoma sem látszik, amde nyomtatva van, hát csak igaznak kell lenni; lehetnek ismét olyanok kik még csak hallani sem akarnak e' vagy ama tárgyról szóló nyilatkozásokat csupán azért, mivel olly lap hasábjait kellene végig futniok, a' melly merészelt ellenkezni a' közdivattal, vagy bizonyos szójárásokat, mellyek a' közönség nagy részénél közjogi tulajdonnal bírnak — nem tekintí esalhatlan igazság gyanánt sőt azt téveszmének, rosszul alkalmazott tanok kifolyásának tartja, millyen például a' következő: „Magyarország csak pártmüködés által

fejlődhetik nagygyá, mivel a' halhatlan Montesquieu szerint a' melly alkotványos országban párt nincsen ott az alkotvány kihál „lesz alkalmunk az illy nagyszerűségek tárgyalatába boesátkozni, addig is míg azt tennők megjegyezzük, miként Montesquieu műveit mi is örök becsüeknek hisszük, még is szerföltött távolvagyunkattól hogyaziménti állítást föltétlenül igaznak ismérhetnők. — Nem kis száma van honunkbau azoknak is, kikkel a' világért sem lehetne elhítenni hogy magyar munkákból még ők is tanulhatnának; ezek jobbara polit. írók kik jól tudván miként magyarhon pol. tehetségei — értjük a' doctrináink külön fajait — igen egy nivauban állnak képzettségüket tekintve ugyanazért egyik a' másiktól nem igen tanulhat, hanem legföjebb is más szavakkal ismételhette azt mi előtte tíz husz által már untatásig sokszor el volt mondva. Mi ezen épen nem esudálkozunk, mivel igen természetesnek látjuk, hogy ha például A ma csak azért tud többet B-nél mivel X német könyvét három nappal hamarébb meg s z e r e z t e; holnap vagy holnapután ismét B lehet bírósabb mivel Y francia művét már bírja ama pedig legalább egy héttig meg nem keritheti.

Ily elemekből áll nagy részben író és olvasó közönség, valóban illy különmeműalkatrészeket együtt véve nem egy hamar találhatni; de bezeg meg is adjuk az árát, mert költségeink után, gerjesztett reményeknél egyebet ritkán nyerünk. Legveszélyes az egész dolognál azon körülmény, miszerint a' szakadatlan folyású idő heterogen részek ilylyetén egymást emésztő működésinél nem lel annyira mulatságot hogy csak egy vonalnyival is alább hagyna futásában s kedvet érezne bevárni míg ki-játszottuk magunkat; az idő folytatja futását, s magával viszi egymásután a' nemzet jobbait, mi pedig emlegetjük hogy Magyarország pillanatai drágák, de azért e' pillanatokat okszerüen használni egy cseppet sem ügyeksünk.

Midőn vagy két évvel ez előtt hazánkban a' pol. lázas állapot főfokra hágott, olly közel hittük magunkat a' sokáig keresett jóllét kikötőjéhez, hogy e' hitünk szülte öröm mámor közt időnk sem maradt megérteni a' kelet népét, esudálkoztunk hogy akkor midőn minden olly kedvező folyamatban volt, előáll a' kelet népe írója s azt mondja hogy a' dolgok menetén változtatnunk kell ha nem akarjuk hogy még e' nemzedék letünne előtt elénekeltessék alkotványos nemzeti létünk fölött az örök nyugalomra kísérok „requiem“e; igen természetes mi ezt nem hittük, s meg valánk győződve azaz szerettünk akként meggyőződve lenni, miszerint Széchenyi isten tudja mi oknál fogva kijött sodrából, s ma már (1842) az ügyek kedvező fordulatán annyira zavarba van hogy jó formán nem tudja mit akar vagy legálább nem érti nem fogta föl mit akarnak a' kor óriás erejű intezőji. Lehet e' gyermekesb s egyszersmind hálátlanabb okoskodás mint mellyel akkor magunkat nyugalomba ringattuk, s mi körülbelül ily adható vissza: Ő ki első tanita minket ez elvekre, ki első üzent hadat a' kérgesült visszaéléseknek, ma ellenünk kel ki nyiltan, s vádol bennünket arról hogy sirba döntjük a' hazát! Ha saját elmeje magzatit, önkeblének elveit megtagadni nem akarja, hogyan mer illy módon megtámadni csupán bolmi érthetlen üres szóra — mellynek neve „modor“ támaszkodva? Igy kérdezősködtünk, s aztán jöttek a' következtetések, mintegy illy sorral: fejére nőtt az idő, nem érti többé a' kor hatalmas szótát; belé fáradt a' hosszas futásba s most pihenésre szeretne térni de hogy mások ne aggassák homlokukra a' siker koszoruját, azokat visszatartóztatni ügyekszik a' célhoz vivő uton; eleinte csak ennyire mentünk és legföjebb is értelmi tulnyomóságát szellemi fonsőségét vontuk kétségbe. Majd haladva a' kezdett irányban gyanakodni kezdettünk vajjon azon Széchenyi írta e' „Kelet népét“ ki „Hitel“ és „Stadium“ ezimű műveiben fölébe dörgé nemzetének

a' föltadás örömszózatát, 's amint e' kérdéseknél mind messzebb messzebb haladánk mindegyre homályosabban pislogott Magyarország szebb jövőjének szövétnéke míg végre amaz ismert napon a 'juro me salvasse rempublicam' ismeretes napján nemzetünk fölsíró nemtője földnekfordítva fákláját azt örökre eloltani készüle.

Korunkban sok történhetik mi más időben megfoghatónak alig látszanék, de hogy nemzet vizsgálhat nélkül itélje el legnagyobb fiját, ez keserűen hat még arra is, ki ekor torz alakját közelebről ismeri. Örök rejtély marad ez mindazok előtt kik 4-5 év óta törekvéseinket részletekben is nem ismerik, 's csak olyanok előtt lesz megfelfedhető, kik tapasztalásból tudják miként nálunk azok mondják ki az itéletet hazafiság fölött, kiknél a' hazafiság fogalmára több nem kívántatik, mint a' várakozó tömeg előtt torokrekedésig kiáltani: „szeretem e' hont 's nemzetet, 's kész vagyok jölléteért — ha kell — szívvéremet is ontani.

Hogy tarthat jobb jövőre számot is olly nemzet, melly fölkarolnielött itélne, elítél mielőtt fontolva vizsgálódnék? Vagy azt hisszük hogy még a' hazafit ezernyi szent kötelesség lánczolja hazájához, addig a' haza, legjobbainak mivel sem tartozik? csalatkozunk szerfölött csalatkozunk. Vétkeket sőt gyilkosság bűnével terheltet lelküisméretes dolognak tartjuk vallatások 's ezerféle tapogatózások által viszony 's körülmények után — itélni el; azok fölött kik hazájoknak szentelék életüket nem szavakkal mert hisz ezek ellengenek mint lanyha szél melly őket fölfoga — de tettekkel, miket akarva nem akarva minden lépten nyomon világosan látunk magunk előtt — csak az illy hazafiat szabad merő szeszélyből elítélni? Jaj azon nemzetnek mellynél az illy vélekedés vagy inkább gondolkodási kép telenség gyökeret vert, árnyék után fog az futkosni minduntalan, míg a' valót szentségtelen kezekkel rombolja szét. Menjeteik végig azok hosszú során, kiket jónak láttatok kedvetekben fölkarolni, 's mutatassatok vagy egyet is ki ugy kezében tartotta volna mindenkor eszelekvése végét és kezdetét, mint Széchenyi tevő; mutatassatok csak egyet is ki évek mulva azt mondhatná pályájáról letűntekor, mit midőn arra föllépe, mondott: hogy megalkudott a' körülményekkel, 's az idővel számot vetett. Kötelessége mulasztatlan kötelessége volna ez minden gondolkodó magyarnak, ki nemzete becsületét szívében hordozza; mert még egyszer: nemzetre nézve szegyenitőbb nem lehet, mintha arra sem bir elég erővel hogy álszintől a' valót megkülönböztetni akarja! sokat beszélünk a' százados átokról melly ránk isten büntetéseként nehezedik, ez átok nem más mint ön gyávaságunk, férfu egyéb átkot nem ismer mintha meg bírt mutatni hogy az mit ő akar javall sürgöt — jó és szent, meg bírt mutatni siker koszorúza eredményekkel — 's nemzetétől még sem ismértetik, egyetértőleg nem pártol tatik; nemzetnek más átka nem lehet mintha porban keresi azt mi a' magasban létezik, vagy viszont; azaz ha a' nemzet teszen de nem azt 's nem úgy, a' mit 's a' mint tennie kellene. Ideje volna már egyszer, hogy a' haladás korát emlegetve ne gunyolnók szüntelen önmagunkat, hanem először hoznánk tisztába azt mi nélkül haladás nem is képzelhető; a l k o t v á n y o s n e m z e t v a g y u n k t e h á t k i s d e d e k é n t n e m b i z h a t j u k m á s r a a' r o l u n k v a l ó g o n d o s k o d á s t h a n e m k ö t e l e s s é g ü n k e' s z e r e n e s é s á l l a p o t o t, m e l l y b e n n e m e g y n á l u n k n á l t á n d e r e k a b b n é p n e m r é s z e s ü l h e t — f é r f i a s a n h a s z n á l n u n k s o h a n e m f e l e d v e m i k é n t e z z e l i n k á b b t a r t o z u n k a' j ö v e n d ő s é g n e k m i n t ö n m a g u n k n a k. H o z z u k a z é r t t i s z t á b a k i a z k i t ő l l e g i n k á b b v á r h a t n i i r á n y a d á s t n e m z e t i n a g y f ö l a d a t u n k m e g o l d á s á n á l; v e g y ü k e z t l e g s z o r o s a b b h o n c z o l a t a l á, m e r t e' k é r d é s m i n é l e l ő b b i k e l l ő e l d ö n t é s é t ő l f ü g g n e m e g y e d ű l j ö v ö n k m i k é n t i b i z t o s i t á s a, d e n e m z. b e c s ű l e t ű n k i s, m e l l y n é l b e e s e b k i n c s e n e m e s a k n e m z e t n e k d e e g y e s e m b e r n e k s e m l e h e t. S z é p s z a v a k k a l, s ő t h a z a f i a s k é r e l e m m e l i l y e s m i t e l n e m é r h e t n i, l e g a l á b b S z é c h e n y i, m a g y. o r s z. k i v á l t s á g o s l a k o s i h o z. " i n t é z e t t k é t i z b e n i h a z a f i a s k é r e l m e e' r é s z b e n s i k e r n é l k ű l m a r a d t, n i n e s e g y e b h á t r a m i n t a' m á s i k u t a t v á l a s z t a n i m e l l y t ö v i s e s é s s o k k e s e r ű s é g g e l j á r: l e v o n n i a' l e p e l t a z o k r o l m i k k ö z t u l a j d o n g y a n á n t t e k i n t e n d ő k, é s k i t k i t s a j á t v a l ó j á b a n f ö l t ű n t e v e m e g m u t a t n i: h o l a z i g a z s á g. H o g y n a p j a i n k b a n n i n e s m á s u t a' d o l g o k t i s z t á b a h o z a t a l á r a - m i n e k h o v a h a m a r a b b m e g k e l l t ö r t e n n i — e l v i t a t h a t l a n m e g g y ő z ő d é s ű n k, v a l a m i n t

meggyőződés bennünk az is miszerint nemzet mellynél illy végső eszközökre szükség van, sokkal közelebb áll a' végenyészethez mint azt vele elhíttetni akarják azok kiknek elég habár csak néhány évig közvélemény dajkálo karjain hordoztatni. E' keserű foglalkodást a' mint megkezdtük, folytatjuk is.

Gyula, jan. 6án 1845. Mult évi legutolsó évnegyedes közgyűlésünk dec. 9én vette kezdetét főispánunk gr. Károlyi György ő m t g a e l n ö k l e t e a l a t t. E l s ő n a p r ó l a z e g y i k o r s z á g g y ű l é s i k ö v e t n e k v é l e t l e n ű l é r k e z e t t e g é s z s é g b e l i v á l t o z á s a m i a t t a' k ö v e t j e l e n t é s f ö l v é t e l e m á s n a p r a h a l a s z t a t o t t, — m i d ő n i g e n n é p e s h a l l g a t ó s á g j e l e n l é t e b e n s z á m o s „ e l j e n e k t ő l k ö z b e n k ö z b e n f é l b e n s z a k a s z t a t v a, f e l o l v a s t a t o t t a' 16 i r o t t í v e t, — a z o n b a n i n k á b b r i t k a g y a k o r l a t i t a p i n t a t t a l s z e r k e s z t e t t g a z d a g t a r t a l m á r u l, — m i n t p u s z t a t e r j e d e l m e s s é g é r ő l n e v e z e t e s v e g j e l e n t é s, m e l l y b e n n e m e s a k a' l e f o l y t o r s z á g g y ű l é s n e k h ű k é p e a d a t i k, — h a n e m s z á m o s s z ö n y e g e n f o r g o t t t á r g y g y a k o r l a t i s z e m p o n t o k b ű l f e l v é v e m e g y i t a t t a v á n, — a' j ö v e n d ő t e e n d ő i h e z i s a l k a l m a s k u l e s n y u j t a t i k, — a' f e l o l v a s o t t m u n k a n a g y t e t s z é s s e l f o g a d t a t o t t, 's a' n e m e s i p é n z t á r k ö l t s é g é n k i n y o m a t n i r e n d e l t e t v é n, — a z o r s z. t ö r v é n y h a t ó s á g i h o z f i g y e l e m é b r e s z t é s ű l s z é t f o g k ű l d e t n i o l l y k é r e l e m m e l l e t t: h o g y a z o k i s h a s o n l ó e z é l b ű l k ö v e t e i k v e g j e l e n t é s é t m e g y é n k n e k k ű l d j e k m e g. A' m u l t o r s z á g g y ű l é s e n v o l t m i n d a' n é g y k ö v e t n e k e l j á r á s a r ó l i t e l j e s m e g e l é g e d é s é t, — é r d e m e i k e t m é l t á n y l ó h a l á s e l i s m e r é s k i s é r e t é b e n j e g y z ö k ö n y v e i k t a t t a a' m e g y e: — b. W. B. i n l i t v á n y á r a a' g y á r v e d e g y e l e t a' k ö z a k a r a t m e g y é n k p á r t f o g á s a a l á v e t t n e k v é g z é s i l e g k i n y i l a t k o z t a t á, m i n e k f o l y t á b a n a' m e g y e i k ö z s z ű k s é g e k l e h e t ő s é g i g b e l f ö l d i k é s z i t v é n y e k k e l f o g n a k f ö l d z e t n i. — M e g y e i m é r n ö k ű n k n e k, a' h a z á b a n e g y i k l e g s z e b b m é r n ö k i t a l e n t u m n a k b a d o k i H e u s e r K á r o l y n a k, a' m é r n ö k i g y a k o r l a t i t u d o m á n y o k b a n s z e r z e n d ő b ő v e b b t a p a s z t a l á s t e k i n t e t é b ű l t e e n d ő k ű l f ö l d i u t a z á s á r a, f i z e t é s e n e k m e g h a g y á s a m e l l e t t, — 10 h ó n a p n y i s z a b a d i d ő e n g e d t e t e t t. — A' b e á l l o t t k a t o n a i é v r e m i n d a' k é t a d ó e g y ű t t 106,000 p. f i b a n v e t t e t t e k i. — A' t ö r v é n y h i r d e t é s é r e 8 n a p a l a t t, a' m i n t a z u j t ö r v é n y k ö n y v m e g é r k e z e n d i k, — a z a l i s p á n a t t a l r e n d k i v ű l i k ö z g y ű l é s f o g ö s s z e h i v a t n i. — J ö v ő é v i 1 s ő é v n e g y e d e s k ö z g y ű l é s ű n k m a r t. 31 k é n v e e n d i k e z e t e t t. — A' h u s á r a f o n t o n k i n t 12 k r a e m l e t t e t t, — m i m é r e g d r á g a B é k é s b e n, f ő l e g a k k o r, m i d ő n 9 k r o n v a s t a g s a l o n n á j u s e r t é s h ű s b ő v e n v e h e t ő. — B é k é s y L a j o s.

Tornamegyei közgyűlés: B. Vendégi dec. 8d. 1844. Folyó hó 14k. végződött évnegyedes közgyűlésen észrevehető volt, hogy már nincs orsz. gyűlés, mert hat rendbeli követjelentés, még pedig terjedelmesek, mondhatni egész közönyösséggel 's részletes beszélgetés közben olvastattak 's fölösleges lévén már ez idő szerint minden e' részbeni intézkedés, csupán tudomásul vétettek; ámbár ezen jelentések egyikében említés tétetett a z o n ö s z s z e ű t k ö z é s r ű l, m e l l y s z e r i n t k ö v e t e i n k a z o r s z á g o s p é n z t á r k e z e l é s f ö l ő t t i ö r k ö d é s r e k i n e v e z t e t n i s z á n d é k l o t t o r s z á g o s v á l a s z t m á n y b a k á p t a l a n i t a g n a k i s k i — v a g y n e m n e v e z t e t t e s f e l e t t e l ő f o r d u l t s z a v a z á s k o r e g y m á s s z a v a z a t á t m e g s e m m i t t e t t é k, m e l l y k ö r ű l m é n y r e e l n ö k a l i s p á n a t t a l a' R e n d e k f i g y e l m e k ű l ö n ö s e n i s f e l h i v a t é k: m i n d a z á l t a l v a l a m i n t a' j e l e n t é s e' t á r g y a t i l l e t ő r é s z e, u g y a z e l n ö k i f i g y e l m e z t e t é s i s k ö v e t k e z é s n é l k ű l m a r a d t, a z a z a' k ö v e t e k n e m l ő n e k n y i l a t k o z a t a i k i g a z o l á s á r a u t a s í t v a. —

Hasonlag meggyűrültek az országgyűlés eloszlásával a' hatósági levelezések is, mellyek pedig előfordultak, többnyire magányügyiek, vagy némelly honosítandókat ajánlók valának; mindazáltal némelly érdekes tárgyait e' gyűlésnek nem lesz talán fölösleges elsorolni.

A' Helytartó-tanács egy Mikó nevezetű fekezhetlen és több esnyért büntetve volt személynek két rendbeli folyamodványát közli, mellyek egyikében azt panasolja, hogy Zemplény vármegye által kiadatott nemesi bizonyoságlevele, mellyet kihirdetés végett mutatott be, a' vármegye által letartóztatván: a' másiban u j a b b a n i m é l t a t l a n e l i t é l t e t é s e t p a n a s o l j a. A z e l s ő r e n é z v e é p e n e z a l k a l o m m a l o l v a s t a t o t t Z e m p l é n y v á r m e g y e v á l a s z a, m e l l y e' t á r g y b e l i f e l s z o l í t á s u n k r a é r k e z e t t 's m e l l y b ű l é r t e s ű l é n k, h o g y a' s z ó b a n f o r g ó n e m e s i b i z o n y í t v á n y t e l j e s e n k o h o t t é s h a m í s a l á í r á s o k k a l, é s m á s o k l e v é l r ő l l e v e t t p e s s é t t e l v a n e l l á t v a 's h o g y

Mikó család részére Zemplényvármegye által nemesi bizonyítvány soha nem jadatott, minélfogva a' megküldött hamis bizonyítvány megszagatva, 's keresztezve és így megsemmítve küldetett vissza; itt annak eredete iránt nyomozás tétetni rendeltetett, sőt mivel egy rokona az illető személynek Gömör-megyébe költözött, ott pedig nem régebiben fogatott el egy hamis nemesi bizonyítvány-gyártó, — tehát a' most említett vármegye szinte megkeresetetett a' dolog felőli értesítés mellett, a' lehető nyomozás megfételére, 's mind ezek a' Helytartótanácsnak is megíratni határozattak; méltatlan elíteltetése iránti panasza, — mint már az előtt is nádor ő főbségéhez intézettek, alaptalan és csak a' büntetés halasztására ezelzők levén. Ugyan a' Helytartótanácsnak a' katonaság szükségére megkívántató iparmű-czikkek szállítására esődöt h i r d e t ő k ö r l e v e l é b e n k ö z l ö t t a z o n i n t é z k e d é s, m e l l y s z e r i n t a z o n e s ő d ő k e g y e d ű l k é t n é m e t b u d a p e s t i h í r l a p b a n k ö z l ö t t e t e k, a' m a g y a r o k r a n é z v e p e d i g e s u p á n a' h o s z s z a s é s t ö b b n y i r e i d ő n t ű l h e l y t a r t ó t a n á c s i h i r d e t é s u t j a v á l a s z t a t é k, — s é r e l m e s n e k é s a' h o n i i p a r ű z ö k r e n é z v e k á r o s n a k t a l á l t a t v á n, — f e l í r á s a t t a l o r v o s o l t a t n i r e n d e l t e t e t t.

Pest vármegye a' Mátyás-émlék rajzát küldvén meg, annak pártolását kéri, de mivel már köztudomás szerint, több szobor-minta is készült, és így méltán feltehető vala, hogy azok közül a' ezelőnek legmegfelelőbb fog választatni, a' közlöttnek arezán különben is semmi méltóság 's királyhoz illő fenség nem lévén észrevehető, — az ügy pártoltatása azon időre halasztatott, midőn a' szoborminták valamelyike magának a' közönség és műértők véleményében elsőséget vívand ki. — Temes-megye által átküldött értekezése Tormásy Lajosnak a' védhímlő újra oltása szükségéről, az orvosi hivatalhoz utasított a' himblóltásra felügyelő választmánnyal teendő vizsgálat és értekezés után adandó javaslat végett. — Abauj vármegye a' vele közös határon építendő híd terhehez járulásra nézve másodszori felszólításunkra is azt válaszolván, hogy illető bizottsága által e' tárgyban beadatott, és valóban igen felületes költségjegyzék nyomán tett előbbi nyilatkozata mellett marad; melly szerint azonban az egész építési teher kivált pénzbeli része, nagy részben adózókra hárulván, — minthogy az általunk készített kimutatás szerint pontosan kimunkált és szabad választása alá terjesztett költségek sem egyik sem másik fele részét viselni nem akarja, — ebbeli kötelesség — teljesítésére a' helytartótanács által kívánjuk köteleztetni. Hontvármegyének azon felszólítása, melly szerint K. L. hírlapírói pályáján levő akadályok elhárítása eszköz-lésének pártolására szólít fel, — minthogy az akadályok előttünk tudva nincsenek, — tudomásul vétetett. Zemplény vármegye Buttler J a n o s g r ó f o t, Z a l a D u m o n t o t, P o z s o n y R e i c h e t z e r F e r e n c z e t h o n f i u s i t á s v é g e t t a j á n l v á n: a z e l s ő j ö v e n d ő r e f e l j e g y e z t e t e t t, a z u t ó b b i a k n e m b i r v á n e l e g e n d ő é r d e m m e l, e m l e l l ö z t e t t e k. V a s v á r m e g y é n e k a' p á r v o n a l u v a s u t a k e l t i t á t á s a e l l e n i l e v e l e e l k é s v é n, t u d o m á s u l v e t e t e t t; v a l a m i n t H a u l i k G y ö r g y z á g r á b i p ü s p ö k n e k i s a z i l l y r i s m u s p á r t o l á s a m i a t t i v á d a t m a g a r u l e l h á r i t n i t ö r e k v ő n y i l a t k o z a t a i s, t ö b b e k á l t a z o n o h a j t á s n y i l v á n y í t t a v á n: v a j h a t e t t e l e z a f o l n á m e g a z o n v á d a k a t, k ű l ö n ö s e n a' z á g r á b i n ö v e n d é k - p a p s á g a t t a l e l k ö v e t e t t k i h a g á s o k m e g f e n y í t e s e a t t a l. K i t ű z v e v o l t e' g y ű l é s r e a' h e l y t a r t ó t a n á c s a t t a l r e n d s z e r e s i t e t t i r n o k i u j h i v a t a l b e t ö l t t e s e i r á n t i r e n d e l k e z é s i s, 's á m b á r n é m e l l y e k e z t, a z o n o k n á l f o g v a, m i n t h o g y a z e d d i g i s l é t e z e t t e g y i k i r n o k i h i v a t a l f ő i s p á n i k i n e v e z é s a t t a l s z o k o t t b e t ö l t e t n i, s z i n t u g y a k a r t á k k i n e v e z t e t n i, — a' t ö b b s é g a z o n b a n e z e n u j h i v a t a l r a n é z v e a' r é g i b b e k r ű l k ö v e t k e z t e t é s t v o n h a t n i n e m l á t v á n h e l y é n, a z t v á l a s z t á s a t t a l r e n d e l t e b e t ö l t e t n i, a r r a e z é v n e g y e d e s k ö z g y ű l é s f o l y t á n, f o l y ó h ó 12 k é t t ű z v é n k i, — a' m i k o r a z m e g i s v á l a s z t a t o t t: a' f o l y a m o d ó k a z e l ő t t i n a p o n n y i l v á n y o s d i c t a t u r á n h a t á r o z t a t v á n ű g y e s s é g ö k k i s é r l e t e t m e g e t n n i, a' v á l a s z t á s i s e s a k u g y a n a' l e g a l k a l m a t o s a b b e g y e d r e e s v é n. — T ö r v é n y s z é k e i n k t ö b b n y i r e a z u j o n n a n f ö l j e l e n t e t t t á r g y a k k a l, — a z o n k i v ű l a' r é g i b b e k b e n f e l f ö d ő z ő t h i j á n y o k p ő t l á s a, v a g y e l m a r a d o t t a k f ő l e l e v e n i t é s e i r á n t i r e n d e l k e z é s s e l f o g l a l k o z o t t; u g y, h o g y a' m i n t e m l e k e z e m, e g y f e n y í t ő p e r s o m i t é t e t e t t e l. — F o r d u l t a z o n b a n e l ő e g y r i t k a s á g a m i a t t e m l í t e s r e m é l t ő t á r g y, n e v e z e t e s e n n é m e l l y z s i d ő k e g y a' k ö z ö n s é g e l ő t t b e c s ű l e t b e n á l l o t t v e n d é g f o g a d o s t, k i a'

tornai uradalom királyi hasznvételei bérlőjének italaít árulta, 's annak kulesárát az italok néhány itczéveli megszerzésére megkérte, — mint orgazdát meglepven 's ráijesztvén, titokban tartásukért tőle 700 pengő forintot kisérdtek, mindnyájan ki több ki kevesebb föntésre és a' pénz visszafizetésére ítéltettek. — A' jövő vagy is 184¹/₂iki adó fölvetetvén, esik egy rovatra a' hadi pénztárban 2 ft. 27 kr., — a' háziban 3 ft. 6 kr., — követjelentési gyűlés akkor fog kitzetni, ha a' törvényeziklyek megérkeznek. — Az iparvélegylet torna vidéki osztálya e' hónap 13ikán tartá alakító közgyűlést, mintán már 74 tagot számlál, 's kevés van, ki magát attul elvonja.

L. M.

Taróczmegeyel közgyűlés folytatása. Törvénysszékünkön sokkal több, mint bármikor ez előtt mind polgári mind közfenyítő pör fordult meg, figyelmet igényel pedig azon körülmény, hogy 5 büntető per a' kir. táblához fölbbitetik, mikben tisztán nembeli Annák az alperesekzenköl még 2 ügyési pör is szinte oda fog küldetni. Egy szóbeli pör szinte a' kir. tábla elibe vitetett, mely föbbezést az ellenfél ugyan ellenzé, de mivel már ez előtt szinte ilyenemű pörökben megengedtetett a' fölbbitel, a' törvénysszék mostis hű maradt elvéhez. A' váltó-feltörvénysszékkel alkotása óta ekorig semmi érintkezésben nem valánk, most azonban ennek is szaporitjuk foglalatosságát egy esődpör vizsgálással mely esődpörben előforduló 's a' esődtömög kiegészítését, nem tehát a' hitelezők kölesönös viszonyait tárgyzó körülmények meghatározása sokakra nézve sokkal fontos követkevényű, mint első pillanatra képzelhetni; annál fogva, miután a' pör vizsgálaton keresztül menvén, viszszerkerüend, a' dolog mibenlétének részletes közlését akkorra fentartom. Meglehet, hogy hasonló eset másutt már fordult elő, de az nem közöltvén arról tudomásunk 's az olvasó közönségnek sínesen. Ignóti nulla cupidó! A' számvizsgálószék számokkal 's ezekkel öszszeköttetésben levő némelly intézkedésekkel foglalkodván, nincs természetben mint hogy én is e' czím alatti közléseben egyedül számokrul szóljak: a) A' hadiadó évi járandósága 800 forint hijával egészen lefiztetett 's így ez évi tartozás az 184¹/₂hoz képest a' somnával növe' edett; jövő 184¹/₂ évre pedig 17345 for. 60 kr. vetetett ki. b) Hazi pénztárt illetőleg, a' készpénzbeli kiadások, ide számítván ama körülbelül 2000 ft., mely a' tavalyi számadás ideigleni kiadásába tétetvén, most rendes költségül hozatott be tesznek öszvesen 20362 ft. 75¹/₄ kr., előfogatok 2062 ft. 15¹/₄ kr. kár pótlás: 3179 ft. 65¹/₂ kr., betudások 123 ft. 34 kr., helységek tavalyi felülegezése 700 ft. 50¹/₂ kr., mind ezek földzésére pedig rendes adóképen csak 22770 ft. 90 kr. volt kivetve, a' többi tehát rendkívüli bevételből 's illetőleg a' tavalyi maradványból, mintán a' helységek ez évi 's tavalyi tartozása majd egyenlő, földzöttetett 's azonköl jövőre 2830 ft. maradványképen kiméltetett meg. Folyó 184¹/₂ esztendőre előleges számitás szerint megkívántatik 23925 ft., 60¹/₂ kr. de ennek földzésére 6244 ft. 64¹/₂ tevő alap van, ez okból csak 16767 ft. 28 k. p. a' községekre kivetett. Végére trencsenyi nemes szomszédinkat, érintetlenül nem hagyhatom. Azok, kik mult tisztválasztáskor legbensőbb szövetségek valának, emberi természetnél fogva most ellenpártot képeznek, pedig olly ellenpártot, mely élethálára küzdvén, a' lélekvásárlást nagyban üzi. Van more consveto némellyekben némi nagytásis, de hogy néhány ezer meg ezer bankjegy csakugyan keringésbe jő, tagadni nem lehet. E' küzdelem kimenetele leginkább a' ki-neveztetendő főispán egyediségétől függ: 's hasonló bár nem olly nagyban üzendő küzdelemek ma holnap talán megvénkben is előkerüendnek.

A' m. gazd. egyesület működésel 1844. 2dik felében. Hivatalos kötelességemül van téve, hogy Egyesületünknek a' közgyűlések közti munkálkodásáról 's azt közelebb érdeklő eseményekről időszakonkint rövid jelentést tegyek. — Készségkivül semmi kívánatosb nem lehetne, mint ha általános közrészvét képsitene minduntalan, országsszerte kiterjedt javítási mozgalmaknak egymást gyorsan követő új meg új eredményeiről értesíthetnénk tisztelt Egyesületet; de olly kívánság még akkor sem volna teljesíthető, ha a' különben méltán ohajtható, de jelenleg sajnosan nélkülözött közrészvét valóban léteznék; mert a' mezőgazdasági javítások sikere a' mint biztos és tartós szokott lenni, ugy már a' tárgy természeténél fogva lassan fejledezik 's nincs azon kedvező helyzetben, mely a' városi kisebb körben öszpontosított ipar és mesterségek kifejtésére szolgáló intézkedéseket képsés teszi, egy pár terem 's

technikai készület, 's néhány szakértő oktatónak segédmélvel iparosokat 's mesterembereket kimivelni, 's azokat mindazon technikai ismeretekbe 's ügyességbe felavatni, mellyeket a' fokokint haladó tudomány 's technikai magas kifejltség nyújthatnak. — Ki tehát az olly czélra hivatott intézetek sikeréhez kívánna szabni a' Gazdas. Egyesület hatásának 's munkálkodásának becsét 's mértékét is, az még akkor is esalódnék, ha ezen Egyesület mindazon tehetségek 's eszközökkel bírna, mellyek olly közvetlen hatásra tennék képsés, minők a' ezélszerű rendezett gazdasági intézet, példány-gazdaság és a' mezői ipar-jutalmazásra kívántató pénztehetség; — mert valamint a' mezőgazdát szakbel hivatása elméleti részében gyakorlati útmutatás nélkül, mire illő tőr, vagyis föld, és pedig költséges szerekkel, állatok és épületekkel felruházott föld kívántatik, — némely hét alatt, mint a' szappanoszt, ser- és pálinkafőzöt, vargát, vagy egyéb mesterembert, kiképezni nem lehet; ugy a' mezőgazdasági javítások is, hogy alaposságukat megítélni 's azokat szabály gyanánt ajánlani lehessen, hosszash. éveket kívánó idő alatt 's egymásután több ízben hebizonyult sikernek 's eredményeknek összehasonlítását kívánja.

Ezt előre hoesátva nem érezhetem magamat képesnek olly nyilatkozásra, minőt egy más, mindnyájunk rokonszenvét bíró Egyesületről, annak ülésében, hallani szerenesém volt, hogy t. i. „roppant hatásával a' létező Egyesületek egyike sem mérközhetik“; de igenis szerénytelenség nélkül elmondhatja magáról a' Gazdas. Egyesület, hogy legutolsó közgyűlése óta is a' hatalmában álló esekély erő és eszközökhez képest rendeltetésének megfelelni becsületesen törekedett.

Az Egyesületnek a' mint nem legesekélyebb fontosága, ugy majd egyedüli eszköze ismeretek terjesztésére szolgáló literaturai vállalatban fekszik. Leglényegesebbek köztük a' „Magyar Gazda“, „Mezői Naptár“ és „Kistükör“. — Első helyen nevezett folyóiratunk belbecséről szólni nem engem illet; mi azonban külső hatású illeti, részint személyes meggyőződésből, részint hiteles kuttók után állíthatom, hogy számos honi gazdaságunk kifejlés 's virágzásnak indulása legújabb időkben szoros kapcsolatban áll folyóiratunk működésével 's hatásával. Előfizetők száma, hazánk miveltebb gazdáinak esekély számához mérve, nem emelkedett ugyan, mégis némi vizsgálatásul szolgálhat, hogy az most megszerzte nagyobb, mint azelőtt hasonló tárgy lapoknál tapasztaltuk. — Folyóiratunkból azelőtt némi pénzbeli haszon is haramolt az Egyesületre; a' mult első félévi folyammal azonban az előfizetőknek kedveskedésül nyújtott lognevezetesh „rétfűvek és takarmánynövények ismeretése“, e' magában nagy hézagot pótló munka, nemcsak minden nyereményt fölemésztett, hanem a' szerkesztői díjrést is elnyelvén, az Egyesületet 470 pftnyi költség-elölgezésre kényszeríté, mely pénz azonban a' fennmaradt 's könyvkereskedői utra hoesátott könyvek árából valószínűleg be fog vétetni.

A' „Mezői Naptár“, e' nagy fontosságú 's mind inkább terjedező népirat, 1845re eddig mintegy 51 ezer példányban kelt el, 's az élénk útmajarást tekintve, valószínűleg több kelendett el, ha a' nyomtató szerződése ellenére, kezdetben a' nyomtatással el nem késik, későbbben pedig rossz és hiányos nyomtatás által az öszves példányok majd felét annyira el nem rongja, hogy a' vevőket végre majd egészen elidegeníté. De e' tárgyról tisztársam bővebben fogja a' tek. Egyesületet értesíteni; részemről csak azt kívánom még itt megjegyezni, hogy a' Naptár megismérlése 's kedveltése a' nép közt főleg a' birtokos urak, jószágkezelők és lelkes urak közbenjárásától függene leginkább; de e' tekintetben esekély részvétet tapasztalni.

Szerenesésb siker jutott a' „Gazdasági Kistükörnek“, mellynek feladása a' népiskolákban a' falusi földmivelők rendszeres gazdasági kiképzésére utat törni. — E' népkönyv, mellynek első kiadása az elkelésre másfél évet kívánt, részletes átdolgozás és bővítés után másodsor ismét három ezer példányban kiadtván, három hónap alatt ugy annyira elkelt, hogy számos megrendelöt ki sem elégíthetünk, 's azon ponton állunk, hogy e' munkának minélelőbb harmadik kiadását eszközöljük. E' hihetetlen gyors keletet azonban alig lehetne megfogni, ha köztudomásra nem hoznók, hogy a' munka második kiadása is legnagyobb részben számos vétel által kapott szét néhány lelkés hazafi által, kik ha önzéstelen atyai indulatból 's emberiségből nem ohajtanák is jobbgyaik szellemi kifejlését, e' czélra őket már a' jól felfogott önérdék 's helyes statusgazdasági számitás is bátran vezérelhetné. A' magyar földmivelő osztály e' nagylelkű jöltevőinek névsorát örömezt közölném egész kiterjedésében, ha a' könyvkereskedői uton történt rendelve nyek kinyomozhatók volnának. A' titoknoki hivatalnál történt vétel ek után azonban tisztelettel említhetem Szász-Coburg fejedelmi herceget, b. Barkóczy László fejevári püspök ö mgát, gr. Széchenyi Lajos ö exeját, gr. Dessewffy Emil, gr. Zay Károly ur ö ngukat; továbbá Adamovich Kapisztrán, Benkő Dániel, Bezerédy István, Bólya Gergely, Heuzel Ján, és Matuska urakat; fömélte hg Eszterházy Pál, gr. Viczay Károly és b. Vay Miklós urak 's több mások rendelve nyeit a' könyvek elfogyta miatt nem teljesíthetém.

Hatovábbá az okszerű földmivelés egyik nevezetes feltétele ezélszerű gazdasági eszközök helyes megválasztásában, 's alkalmazásában fekszik, kétségtelenül méltán igényelheti magának az Egyesület a' jobb gazdasági eszközök, 's ezekkel a' jobb földmivelés terjedésének érdemét, mellyre nem csupán irományai, hanem különösen próbaszántások által hatott, annyira, hogy nevezetesen a' vas ekék hazánkban Angolországban, Bel-

giumon és Württembergben kívül, legezélszerűbben készítettnek. 'S nagy terjedésöknek nem esekély tanúságnak szolgálhat azon körülmény, hogy Benkő- és Zugmayerféle eke, valamint a' módosított amerikai gyeptőrő az idei próbaszántás óta egyedül a' titoknoki hivatal befolyása alatt több mint 150 darab készült, itt elő nem sorolhatván azon sokkal nagyobb mennyiséget, mely annak tudtán kívül Pesten és a' vidéki szerkovácsoknál készítették.

Milly hatással lehetne az Egyesület jutalmazások által különösen a' ló és szarvasmarhatenyésztésre, könnyen kitzni azon körülményből, hogy azon esekély dijak daczára, mellyeket az Egyesület ügybarátok alalmazásából esikójutalmazásra medárdkor kitzúni képes vala, favolabb fekvő vármegyékéből is nemesak szép számmal, hanem valóban meglepő idomu állatok hozattak ide.

Hasonlón tagadhatlan befolyással voltak a' nemessebb honi juhtenyésztésre e' tárgybeli kiállításink, 's a' mult nyári különösen a' legpracticusabb irányt tanusítá, mit a' Münchenbe kiküldött 's ott diadalmasan versenyzett magyar gyapjak német bírálói vonakodás nélkül egyértelműleg elismérték.

Az Egyesület czéljait a' mult félévben különösen előmozdítá: 1) Czindery László főisp. httö ur, olly gép feltalálásra tüzvén ki 25 aranyt, mely az állattenyésztés eszközt egy új nevezetes takarmánypótlékkal fogja gyarapítani; mert kétségtelen, hogy a' lemorzsolot kukoricacsövek vagyis csuták még nagy mennyiségű 's az el-tüzelésnél nyereségesb használatra érdemes táperöt foglalnak magokban, mellyet a' jutalmat kitzúó egyesületi alelnök ur az által reméll a' gazdaságnak megtakaríthatni, ha ezélszerű 's olesósága következtében könnyen megszereshető gép készül, mely darálás, őrlés, vagy zuzás által olly apróra képes a' csutát morzsolni, hogy a' nedvesítés hozzájárultával 's a' nélkül is mindennemű tényező áll a' tink táplálásra kényelmesen 's hasznosan szolgálhasson. E' gépekre történt is némi versenyzés szakértők által, mint azt későbbben előadni szerenesém lesz. — 2) Pfanzert Antal, bécsi nkereskedő, sopronyi születésű hazánkfi, ki, valamint az előbbi években több rendű adományai által hona iránti vonzódását tanusítani törekedett, ugy a' lefolyt nyáron is 3 mázsa sáfrányhagymát küldött szétosztás végett, azon helyes nézetből, miszerint azt, mit saját földünk minden beruházás 's ugyszólván különös iparbeli kimiveltség nélkül előhozni képes, ne vegyük a' külföldtől, hanem természetük magunk. — 3) B. Wesselényi Miklós, kinek a' haza jölleté mindennapi inádsága, országosan gyászolt állapotjában 's e' miatti visszavonultságában is a' hon felvirágoztatására ezéző eszközök kinyomozásával 's teremtésével foglalkozván, figyelmezteté az Egyesületet, hogy, miután a' gyümölestenyésztésnek egyik igen nevezetes és országos érdekű haszna a' gyümölesaszalás lenne, de ez a' ezélszerű aszalók és aszalási kezelés hiánya miatt lábra nem kaphat, e' végre jutalomkérdést kellene kitzúni, mellyhez a' lelkes báró részéről öt aranyot ajánlott. A' mult augusztusi választmányi gyűlés ez ajánlatot szíves közönséggel fogadván 's ahoz az akkor elnökölt gr. Dessewffy Emil ur 5 p.ftot, Havas József k. t. 2 ar., Nagy István m. főjegyző, Marczibányi Lajos és Magyar Imre th. urak még egy-egy aranyat ajánlván, az egyesületi pénztárból még 6 arannyal vélte toldhatni, 's e' 18 arany kitzúése mellett a' jelen közgyűlésből a' fentiszelt báró által indítványzott jutalomkérdést hasznossal kihirdethetőnek ajánlani.

Az egyedüli practicus tőr, mely az Egyesület rendelkezésére áll, az országos szőlőiskola Budán, 's a' középponti gyümölesfa iskola Pesten. — Az országos szőlőiskola működésel 's közremunkálásának eredménye előttem jelenleg ismértenek; hihetőleg igazgató ur e' tárgyban részletesb jelentést teend az Egyesületnek. — Részemről e' szőlőre nézve egyedül azon örvendetes jelentést tehetem, hogy Német József ur ritka bőkezűségéből valahára sikerülvén e' szőlőnek árából 1000 pftot lefizetni, ottani tartozásunk most már csupán ezer forintra megy, mellynek lefizetésére még 2 évi időnk levén, ohajtható, hogy miután a' fundus kifizetése az eddigi tapasztalás szerint a' jövedelemből alig reményelhető, — a' hátralevő tartozás lerovására is legalább egy második jöltevő találkozzék. — Mi a' gyümölesfa iskolát illeti, szerenesém van jelenthetni, hogy a' fatenyésztés haladásában minden reményinket fölülmulja, minthogy benne a' gyümölesnek ugyszólván minden fajajból a' esemeték majd egyenlő bujasággal diszlenek. Vad fácskáink száma több százezerre megy; nemesített esemetéink pedig 30 ezren szinte fölül vannak, eladásra azonban eddig csak a' haraszták kerültek, mellyekből már az öszszel mintegy 2000 megrendeltetett. — Ámbar az olly eladásokon kívül még az által is szándékunk a' gyümölestenyésztést a' középponti faiskola segítségével előmozdítani, hogy rokontermeszteti közintézetek és községeknek anyapéldányokat ingyen kiszolgáltatni késsz; mégis főérdeke és haszna ezen intézetnek lényegesen abban áll, hogy ott a' honi és külföldi gyümölesfajok öszpontosítatván, egy általános osztályozás és synonymiában eszközölhetővé tétetik, 's egyszersmind hasonló példánykertek állítására az ország külön vidékein ösztön adatik, mint azt utolsó félévben az Egyesülethez intézett több rendbeli tudósítások tanusítják. — Egyébiránt e' kertre nézve nem is annak helyes vitele, mint inkább a' tőr szük léte ellen tehetni kifogást, melly már is annál inkább érezhető, minthogy az egész terjedelmében beültetett 's elfoglalt hely évenkinti utánültetéseket nem enged. —

Mind e' kertet pedig, mind a' szőlőiskolát a' m. elnök gróf ur előterjesztése következtében urunk királyunk ö fels. legkegyelmesh pártfogása alá venni méltóztatott,

a kir. családi jószágok igazgatása által értesítettén az Egyesületet, hogy e két rendbeli intézet mindegyikének előmozdítására ezentúl a ráczkevei kir. urodlalom pénztárából évenként százszáz p.ft. fog az Egyesület pénztárába fizetni. Ö felségének irántunk viseltető legkegyesh indulatának az újabb tanusításáért a legbensőbb hálával tartozunk.

Hogy egyébiránt az Egyesületünk iránti tetteges részvét értelmesh hazánkfiai között ez utóbbi időben nem csökkent, mutatja azon körülmény, hogy utolsó közgyűlés óta nemcsak több részvény iratot alá, hanem többrendű alapítás is történt. Névszerint alapított gr. Serényi Alajos, b. Eötvös József, gr. Vay Dániel, Tréfort Ag., Teleki László, b. Forray Iván, Fialka Miksa és László, Szűcs Jozefa derék Miklós fia helyett. Részvényt pedig aláírtak, s így rendes tagságra megválaszthatók: Papszász Ferencz, Borbély Lajos, Szentimrey András, Kranitz Fer., Sárközy József, Rosconi Mikl., Benyovszky Péter, Csanády Ferencz, Jeszenszky N. János, Bosnyák Imre, Jalicz Ferencz, Fröhlich Frigyes és Memlauer György urak. Ha a feltűnedező jobb akarat e tanuságam magában örvendetes, mennyivel inkább akkor, ha a legutóbbi országgyűléshez fölterjesztett kérelmünk sorsát tekintjük. A törvényhozás egyéb finansialis munkálataival együtt s egyetemben Egyesületünk ügyét is elejté, minekutána az iránt amugy is csekély rokonszenvet tanusított. — Igen terjedelmes volna itt a honi mezőgazdaság ügye e hideg tárgyalásának okait Magyarországon, terjedelmesen taglalni; úgy szinte tehetségesen s igényeimen túl menne a törvényhozás eljárását s elveit bírálni akarni; — de ösztönözve érzem magamat osztozni a nemzet közös fájdalomában, hogy e hosszú s ha nem milliókba, bizonyosan sok száz ezerbe került országgyűléstől a nemzet anyagi jóllétünk előmozdítására egyetlen realis rendszabályt sem nyerhetett.

Reményünknek s a hon közjává érdeklő vágyainknak e megbukását azonban nem élte meg az, ki ez ügyért legtöbbet fáradozott Csapó Dániel, Egyesületünk felejtethetlen alelnöke, kitűnőleg ez ügynek sürgetésére indulván Pozsonyba, e sorsteljes utjának áldozatja lön. S ez a legnagyobb csapás, melly az egyesületet keletkezte óta érte. Ö nemcsak egyik főalapítója volt ez intézetnek, hanem mondhatni, ernyedetlen munkássága, buzgó részvéte, hosszú tapasztalása s bölcs mérséklete által — legfőbb gyámola és fentartója is. Ö volt az ki tanácskozásink s vállalatunknak siker biztosító bölcs irányított, ki igyekezettinket saját példája által kitűrésre s állhatatosságra edzé, ki végre páratlan jószág lelkelével atyai szelid szavaival a vitakozások közben felmerülő szenvedélyeket kiengesztelni s a szétágzó nézeteket egyesíteni tudá. Egy szóval a lelkes férfiú ugyanmilyre Egyesületünk érdekeinek szentelte életét, mintha az egyenes hivatásul lett volna számára kitűzve, s méltán reá illik a mondat, mellyet József császár a löhertermesztés megkezdőjének, a derék kleefeldi Schubartnak sarkövére iratott:

„Der, wenn Ihu auch kein Amt zum Dienst der Welt verbindet, Amt, Beruf und Eid, schon in sich selber findet.“

Midőn, későn értesülve veszélyes állapotjáról, halálos ágyához sieték, végvonaglások közt találtam s utolsó valék, kire már tulvilághban merengő lelke még ráismert. Göresösen ragadá meg és szorító kezemet verni szűnő kebléhez, s midőn ágyához borulva anyagi mosolyba olvadó néma ajkain atyai áldását szagató fájdalom közt olvasám, egy benső ihletés megérteté velem, hogy a könyvek, mellyek a még egyszer felvillanó szemekből előtörték, a legjelentekesh bucsuzó szavak valának, reám bízva, hogy azokat mint áldást, a legnemesibb szív végahagyományát és szeretetének zálogát emlékül a tekintetes Egyesületnek átadjam. S én e szent megbízatást teljesítve, egyszersmind ösztönözve érzem magamat a tek. Egyesülethez következő kérelmeket intézni: —

1) Az alapszabályok értelmében szerkesztendő emlékkönyv minélelőbb indítassék meg, hogy az üdvözültet, Egyesületünk felejtethetlen alelnökét, abba kor szerint minélelőbb beiktatni lehessen. —

2) Kéréssek meg valaki a boldogultnak legbensőbb barátai közül, hogy felette Egyesületünk jövő nyári közgyűlésén illő emlékheszédet tartson.

3) Neveztessek ki ünnepélyes küldöttség, melly az üdvözült nemes özvegyének és lelkes leányának az egyesület legbensőbb részvétét s osztatlan mély fájdalomát kijelentse; és

4) Észközölje az Egyesület, hogy azon kedvező alkalommal, midőn Tolna vármegye a felejtethetlen polgár és hazafi életnagyságu arezképét legújabb határozata szerint készítetteti fogja, annak másolatja az Egyesület számára is megszerzettessék nemcsak a végre, hogy az által iránta örök tisztelétünket fejezzük ki, hanem azért egyszersmind, hogy legkésőbb utódaink is szemlélhessék azon nyajas vonalmakat, mellyekből élethíven tükrözik vissza a nemes eszelekvő lélek, az áldozatra mindig kész szívjóóság s a hazafiai szellem, mint egyedül biztos s töle örökségül hagyott feltételei Egyesületünk állandó gyarapodásának. Pesten, januar 15. napján 1845. Török János.

Ritka születemény öszsenőtt élő nőnemű lkerben. Kompolt januar 9kén 1845. Nem mellőzhetém el hazánk orvosait s a többi t. cz. közönséget a természetnek egy igen ritka tüneményére figyelmeztetni; tudniillik folyó hó 5kén t. Hevesmegyébe keblezett különben a t. debrői uradalomhoz tartozó Tófalu nevezetű helységben született két öszsenőtt nőnemű még mai napig életben

levő kiseded. Ezen az emberi magzatok legritkább öszszeolvadásai közé számitandó eset alulírott általa megvizsgáltatván úgy találtatott, hogy mind a két magzat külön sűrű setét hajjal ellátott, egyébiránt tökéletesen kifejlett fővel, szabályos ábrázattal nyakkal, mellkassal hátgerincczel, két hibánélküli fel-és altaggal, nemi részekkel, farral és végbél-nyílással van ellátva. Egyedül a has oldalai egybeolvadva levén csak a hasüreg és köldök közések. A szájokba öntött tejet lenyelik emésztek, sőt az erősebb és nagyobb szopni is képes. Atyja ezen kétös magzatnak Nagy János 30 anyja Mező Apollo 24 éves egészséges alkotás egyede. Megkereszteltetvén a páros lélek Anna Mária nevekben részesültek. — A közlő mint a t. debrői uradalom rendszerinti orvosa, csak félórányira lakván az említett helységtől nem mulasztandja el e ritka tüneményt figyelemmel kísérni s további közléseit folytatni dr. Prunyi Mihály t. Heves-megye t. főorvosa és táblabírája.

Lapszemelvény. Darab időre pihenni hagytuk e rovatunkat főleg azért, hogy bejárva a hazai lapok új évveli újra alakulását, alkalmunk legyen időszaki sajtónk mozgalmait fölött általános szette-kintést kísérteni meg, s e szette-kintésünkben érintőleg kimutatni, mennyire alkalmazkodik a magyarjournalistika magyar viszonyainkhoz. A közelmúltat illetőleg azon dolgozó társunk fogja előterjesztani nézetét, kitől olvasóink „Legújabbmozgalmaink“ czím alatt kezdett s folytatott cikkek sorát bírják; ugyanazért mi jelenleg csak az új évőtai sajtó életét szándékozunk szemügyre venni — minden legkisebb sértő árnyéklat nélkül.

Kezdjük a Pesti Hirlapnál. — E két szó „Pesti Hirlap“ oly varázs hatálylyal bír sokra nézve még ma is, hogy tán rosszszóló megrovatástól tarthatnánk ha nem e lapot választanók kiindulásunk első tárgyul; ez oknál fogva tehát, azaz mai jó magyarsággal szólva: hogy azon olvasóknak kik még ma is azon jó hiszemben élnek, mintha az ugynevezett P. H. csakugyan ha nem több, legalább némi árnyéklat a voltunk — hogy tehát ezen olvasóknak divatos magyarsággal szólva rosz vért ne csináljunk — tőle indulunk ki. Az új évi szerk. beköszöntés szerint a P. H. ezután is az marad mi eddig volt. Csak hasonlatosságban mondjuk meg, mi volt első felében, s hiszszük ennél fogva tudni fogják olvasóink mi leend ezentul. Az új P. Hirlapot leginkább hasonlíthatni azon gályákhoz, mellyek kevéssel azután hogy Columbusz Amerikát fölfedözte, az új világrész felé vitorláztak; szörnyű nagyságu, mondhatnók óriási művek voltak ezek, s a rómaiak érez orru trimeriszcei mindentűl befértek volna egy illy faalkotványba; 5—6 hónapig butorozták, eleség s frissvízzel olly sokáig terhelgeték, hogy már elindulás előtt a fölszedett tápszernek nagy része poshad, dohos, penészes — szóval haszonvehetlenné lön. Egy jó oldala volt ez élet nélküli szörnyeknek, t. i. midőn olly parthoz vetődtek, hol még a chaos okozta sötétség eredeti mi voltában nehezült a szegény együgyű ember fajra — hol tehát igazi fölvilágo-sultásnagk még nyoma sem volt látható — ott az illy nehézkés mozgásu, titok teljes gépnű megérkeztek — a bámész lakosok földre borultak, imádták ez ismétletlen embereket mint magasb tökélyesh lényeket, jámbor egyszerűséggel fogadták megoszták velök mindenöket — s midőn eszmélni kezdenék, jobban szerettek volna föl nem eszmélni, mert rabszolgaságba láták magokat hiszékenységek következtében szorítatva. — Ma már az illy idélenjárata gályák lassanként használatlanul hevernek, mert helyettök könnyűed gözösök eszközlik a közlekedést, s csak néha midőn azok, kiknek kezében minden hatalom — valami nagyszerű foglalatást kívánnak végrehajtani midőn az ütközet eldöntési perze beállott — csak akkor kerül rájuk a sor, s illy eseten is, mihelyt az ütközet nyerve van szárazra szokták öket huzatni, hogy ott pihentesék lomha testöket még rájuk ismét szükség leend. Tehát még egyszer napjainkban az illy gályák háboru eszközei, ugyanazért jól vigyázzon a magyar, nehogy békehírnök gyanánt vendég szerető karokkal fogadja az illy hajóban evezőket; — jusson eszünkbe Amerika feketéinek sorsa.

A Budapesti Hiradót már csak azért is második helyre méltatjuk, mivel a most leirtuk P. Hirlapnak majd mindenben ellentéte. Egyik nehézkés, a másik fürgeségig könnyű; egyik roppantsulya által földfelé huzatik, a másik merő jókedvűségéből i-

gen szít a fonsőbb régiókhöz; egyik párttal dícsérszik millyen — becsületére legyen mondva a magyarnak — széles e hazában föl nem lelhető, a másik párttal bír melly ha tul nem lépne a határvonalon szerfölött sokban segíthetné azok fáradozásait, kik Magyarországot javát mások rövidsége nélkül o-hajtanák s tudnak is eszközölni; egyik magyarul gondolkodik és ír de idegen érdek mellett, a másik nem ritkán mit más nyelven gondolt, leírja bár nem mindig épületes magyarsággal, a mi aztán részben oka hogy nem tudhatni kinek érdekében szól; egyik ellensége a megyei szabadabb életnyilatkozásnak még is küzd a védegyelet ügyében, a másik ellensége a védegyeletnek, de nem volna idegen a megyei életet is szűkebb korlátok közé szorítva látni; egyik erős kormányt emleget s a nemzetről hajló megfélekedezni, a másik gúnyval illeti a nemzet törvénykönyvét, mivel azt önkény alkotta szabályok rakhelyül tekintti és szeretné a hatóságokat, nemzetet utasítástól ment néhány követ önkényére bízni; egyik feltékeny osztálya kiváltságit illetőleg még is azok szilárdításán munkálkodik kik e kiváltságokat enyészettel fenyegetik; a másik megannyi sebgyanánt tekinti emberi jogaink irányában a kiváltságokat, s még is kizáró privilegiumot törekszik tanai számára kivíni; egyik hiszi miként minél több pártra szakadunk annál gyengébbek vagyunk, még is tulnyomóságért küzd saját pártja részére; a másik dícsérszik hogy pártképviseelő organum, de egy alapos sort sem írt annakbizonyításul hogy miért hiszi Magyarországot párt törekvések utján boldogíthatónak. E két lap majd mindenben eltér egymástól s egymással mintegy homlokegyenest ellenkeznek, miből természetesen következtethető, miszerint ha egyiknek igazsága van, a másiknak szükségkép tévelyegni kell; megkivánhatná tehát a nemzet, hogy mielőtt tanáikat ránk tukmálják legalább annyira világosítsanak föl bennünket, hogy megítélhessük, mellyik esett meszszebb az igaz ösvénytől; — míg ezt nem teszik szabad egy harmadiknak minden sérelem s minden bántalmi szándék nélkül hinni hogy mindketten tévton járnak. Azonban van még is egy, miben mindketten egyeznek — mi ismét nem legbiztatóbb criteriuma hibátlanaságunknak; egyeznek pedig arra nézve, miszerint mindkettő szerfölött nagy nyomatókot tulajdonon bizonyos adatoknak, miket egyébiránt az olvasó csak annyiban tartozik hitelesek gyanánt elfogadni, a mennyiben illyes mit tenni kedve vagy meggyőződése tartja.

A „Hirnök“ „Szavadunk“ mellékletével tőlünk távol esik, ugyanazért részünkről — kik megszoktuk szabad szemmel nézni a dolgokat — mi mellesleg mondva koránsem mindennapi tulajdon főleg mióta némi divatos kitüntetésként szemüveget használ nem egy, ki természet-adta szemével sokkal egészségesebben látna — részünkről tehát bajos volna olly meszsze tárgy fölött itéletet hozni. Igaz létezik talán valamely nem honi láteső, mellynek segítségével kedvező színben fogna mutatkozni a távol Hirnök is; azonban bevárjuk az időt még majd annyira közelitend hozzáunk, mihez képest külföldi ingredienciára nem kellend szorolnunk hanem romlatlan magyar szemmel képesek leszünk iránta tisztán s kielégítőleg nyilatkozni.

Van polit. lapjaink közt egy, melly nem annyira eddigi hatása mint a körülé tapasztalt legújabb fordulat után itelve, nem hiu reményeket támaszt, s az érettebb elme, a gondolkodó fő, a higgadt honfiai kedély figyelemmel kezd fordulni ez új irányu működés felé. Kimondottuk több ízben s kimondjuk jelenleg ismételve, miként mi a vélemény szabadság kellő tiszt. mellett pártfelekek hazánk újja teremtseni művében nem örvendettünk, e hitünk mellett maradunk most is, de azért nyíltan valljuk hogyha már csakugyan oda jutánk miszerint párt nélkül nem élhetünk, isten ember előtt inkább igazolható — mint a melly felé a Nemzeti ujság most fordulni kezd — viszonyaink közt nem tudunk. Lesz alkalmunk e férfias kezekre jutott működés irányáról annak világosb kifejelezte után bővebben szólhatni, most csak azon ohajtásunkat fejezzük ki irányában; ne felejtse soha hogy a legszentebb czélú törekvés is hibássá kártékonyvá válhatik, ha a törekvő, eszelekvése folytában rideg változatlanaságot igényel azokat illetőleg, miket kiindulásakor változhatlanok gyanánt látott kitűzve maga előtt. Ezen záradék nélkül lehetünk igen igen tökélyes

emberek de politikában még középszerűségigis alig viendjük.

Most már esekély magunkról is kellene valamit szólnunk; röviden tesszük ezt főleg azon oknál fogva, mivel az új év beálltával mi is új irányu működést tűztünk magunk elébe. 13 éves pályánkon sok vidor és sok borus napot éltünk 's pedig bizvást elmondhatjuk nem egyedül minthene nézdelőji hazánk szebb lét utáni törekvéseinek, hanem mint hű napszamosak megosztva egyaránt a' hév napok izasztó melegét 's a' zordon idők dermesztéssel fenytő hidegét. Nem szándékunk visszamenve az évek hosszú során mutogatni egyenkint esekelvésünk élő jeleit, csak a' legközelebb multat kívánjuk jelen törekvésünkkel némiképp szembe állítani. Meggyőződésünk, melyet hosszas és gyakori tapasztalás szilárdított, — volt mindenkor miként az erkölcsi életjelenségeknek szintugy meg vannak örök változhatlan törvényeik mint az anyagi világ a' mindenség legnagyobb 's legparányibb tüneményeinek; — ki e' törvényeket nem ismeri vagy ismerve bár vakmerő kezekkel azok hatását gátolni ügyekszik, meggondolatlanságaért szigoruan szokott előbb utóbb bünhődni. Illy örök, soha szemelül nem tévesztendő igazság gyanánt állott előttünk mindenkor az, miszerint valamint a' tétlenség pangást 's elvégre rothadást — minék következése fölözslás — enyészet — okoz, színt azokép a' határt nem ismerő erőlködés a' mérték nélküli esekelvési izgalom lankadást, esüggetegséget 's ebből fejlődő használat szokott szülni. Az első elmulasztja aként használni a' meglevő erőket, hogy a' munkálkodásnak kettős eredménye bekövetkezzék, t. i. hogy ne csak külső hatása legyen munkásságunknak hanem benső erőfejlesztés, mindinkábbi edzettség 's lényünk képességeinek folyvásti öregbülése eszközöltessék okserű munkásságunk által. A' 2.lik darab időre nem csak kitzüzi de el is érheti e' kettős célt amde a' tevékenység alapföltételei, a' hatóerők elemei a' mérték nélküli működés folytán lassankint elmorzsolatnak vagy hirtelen kimerítettek: miből aztán okvetlenül visszaesés vagy tán még jövőre is elható sorvadás következik elannyira, hogy bármi hosszás kinyugvás sem leend képes az előbbi erőállapotot visszaidézni, pedig ha az önmagát hirtelen föl nem emésztve, megmaradott volna a' kellő határok közt, esendes de a' főnebbi kettős értelemben vett üdvös működés éltetfogytáig fogá sikerrel korszoruzni az idő előtt elhanyaglott fáradaimait.

Polit. éltünk legközelebb létünt szaka ugy tekinthető mint az imént kijelöltük mérték nélküli esekelvésrei törekvés; kiaz irányt mellyben azon esekelvés évek előtt indult ismeré; ki ismeré a' főtevényezőket, mellyeknek közvetlen hatásától függött hazánk viszonyainak alakulta: az — ha egyébkint elég erős bár mi esillogó jelen mellett nem feledkezni meg a' jövőről — nem csupán sejtethé, de már jó előre tudhatá miként azon törekvés, melly a' magyar nyilvános életben tulnyomóságot készült gyakorolni — olly alakot fogna ölteni, melly csakhamar kimerítve a' legszebb reményekre jogosító hazai erőket, betegséghez hasonló hágyadtságot idézend elő. Mi legalább illy szempontból tekintetük azon emlékezeses epochát, melly tágabbra eresztett sajtóviszonyok közt az illyesmihez előre el nem készített magyart néhány évvel ez előtt érte; tisztán állott előttünk már akkor miként a' szokatlanul szabad mozgathóság által elkapatva író mint olvasó esekelvő mint szemelülő igen nagy mértékben fognának kitétetve lenni a' tévutakra sodortatásnak. Tisztán elméleti okoskodásunkban mind a' főnebb érintett morális törvények mind a' hisztória intő szava egyaránt segítének 's erősítettek: mert még egyfelől láttuk miként a' természet boszut áll nemcsak az örök törvények mellözése 's figyelembe nem vételeért, de még az illy figyelmes ovakodás mellett történt minden legkisebbké félrelépésért is; másfelől az emberiség évkönyvei világos példákban mutatták, miként a' polgári társaságok — voltak legyen azok jó vagy rossz formák közé szoritva — soha sem tépték el e' forma kötelékeket egyszerre, 's lassankint előkészület nélkül, ha pedig valaha illyesmi még is megtörtént volna, soha sem történt a' leggyászosabb következesek nélkül. Mit századok — hibásan vagy észszerüleg illy esetben mindegy — fűztek egyívé, 's ismét századok forrasztának elválaszthatlanul egymáshoz, azt szétszakítani, egyvágással elkülöníteni akarni csak annak juthat eszébe, ki örök igazságról beszél de az

emberiséget mellyért az örök igazságnak létezni kell 's melly különben jelentés nélküli hitvány szó elefelejtí. Tudjuk mi jól, miszerint sok nem ugyan nálunk mint a' tökély felé emelkedő ész kívánná, de tudjuk hogy ez így van másutt is, és tán épen ott honnan az elmélet emberei állításaik bizonyítgátsaul példákat kölesönöznek — legnagyobb mértékben van így; 's máskint nem is lehet, mert emberek gyarló emberek élnek e' föld kerektségén mindenütt: ugyan azért tökély 's ennek testvér rokona valódi jólét felé irányzott törekvéseinknél egyedüli e' z é l soha sem lehet: lerontani valamit azért mivel az eszményi tökéletességtől még messze van, hanem józan munkásságunkat szükség mindenkor ugy intézni hogy a' meglevő híjánai minél kisebb számra levonassanak, a' tökélyek összege pedig új meg új mennyiségekkel növeltessek. Így okoskodik a' gyakorlatit vagy jobban mondva az életet szem előtt tartó ész, melly még az igazság rovására sem engedhet föltétlen szabad rendelkezést a' főálló társas viszonyok irányában; mennyivel több ovakodást igényel pedig ott, hol a' 'haza' és 'nemzetiség' fogalmait már ugy szólván anya tejjel szívtuk be, 's rebege nyelvünk első kiáltása, fejlőd keblünk első érzete eszmélő lelkünk első gondolata a' 'haza szent szeretete', a' vérünkhezzi örök hűség' nagy eszméje volt. Vannak a' jó a' valódi hazafinak egyéb kötelességei is mint mellyeket elébe iskola vagy önmagára támaszkodó esze szab, e' kötelességek érzete vele nő, 's hű kísérelje lesz a' férfui törekvésnek mi egykor a' gyermek a' l o k legszebb képe volt; és mennyivel inkább szüksége van hazafias érzetekre a' magyarnak kit nem tekinthetni másként mint azon magyszemet, mellyet messze világ részéből forgó szél szárnyain kapott ki ős honából a' véletlen, 's idegen földre ejtő hogy ott meggyökerezve virulna századok hosszú során keresztül. Nemzetnél, millyen mi vagyunk hű gonddal kell ápolni a' mult iránti vonzalmat, az apák emlékének tisztelben tartását, de még inkább kötelesség magasztos érzelemmel ragaszkodni azon institúciókhoz, mik létünkkel majd egy év ezreden át annyira összefonrtak hogy nélkülök nemzeti életet a' magyar csak nem is képzelhet; mulasztatlan földása ugyanazért minden értelmes hazafinak oda munkálni hogy a' mult jelennel 's a' sejtethő jövővel minél szorosb összhangzathozassék, de ép olly mulasztatlan kötelességünk gondosan kikerülni mind azt mi az ösöktől ránk maradt megbeesülhetlen hagyományokat botorul leronthatná alapnélküli ábrándoknál egyebet nem i g é r v e kárpótlásul az elvesztettek helyébe.

Alkotványos szabadságunk létoszlopai voltak nem csupán megingatva de ledöntéssel fenyegetve a' közel létünt időszak alatt; illy törekvések ellenében védni a' főállót, mérsékelni a' tulhévót elkapatott örök romboló hatását — ha nem egészen megszüntetni legalább lehetőleg gátolni a' mindent fölforgatni akarók tulhajtott erőszakoskodásait: nem csak hon elleni törekvés nem volt viszonyaink utolsó korszakában, hanem józan ész javallta, haza szeretet parancsolta honpolgári kötelesség; e' kötelességnek erőnkhez képest ügykeztünk megfelelni 's pedig ugy, hogy annál inkább köteleztetve éreznök magunkat a' gátat tört esekelvőség ellenében határozottan föllépni, minél inkább divattá válni láttuk ama veszélyes elvet, melly nélfogva sárral dobáltatik a' legszentebb is ' csak hogy a' pillanat sugallta erőszakos eljárás valamiképp akadályozva ne legyen. Olly neme ez a' hazafias munkásságnak melly jutalmul sokkal több keserűséget nyujt mint megismerést, mert egy részről v e l ü n k van mindenütt annak szomorító tudata, miszerint illy föllépés csak tévesztett esekelvés által idéztetett elő, más részt pedig m i n d e n perczen készeknek kell lennünk azon féltől fogadni el a' megtámadtatást, mellyet épen a' pillanat jó kedvében fölkarolt.

Egyébiránt sajtó mozgalmaink tetemes megváltoztak míg más téren eddig soha nem tapasztalt élenkség kezd kifejlenni: kettős földadat megoldását látjuk ennél fogva magunk előtt: egyik nem engedni hogy az időszakai sajtó-életre v a l ó s á g a alaposan kétségbe vonatván jelentőségét veszítve mellöztessek, más részt örködni nehogy az új mozgalom tévösvényre sodortassék.

A m e r i k a .

A' délamerikai statusok folyvásti ellenségeskedésben élnek egymás között, mit minden lehető alkalommal élesen 's ugyancsak érezhetőképen ta-

nusítanak; legközelebb az argentinai 's buenos-ayresi hajók közt történt összeütközés 's a' komoly fordulat, mellyet a' dolog von, erre legvilágosb példa.

Egy argentinai hadi naszad üzöbe vett a' Buenos Ayresiek részéről egy keresked. hajót, melly nem látván egyebütt menekülést a' közel állomásozó egyes. stat. hadi hajó mögé vonult; azonban annyira föl volt böszülve ellenfele, hogy nem csak nem füsteltgett az érintett hadi hajó irányában, hanem több lövést is tön a' rejtezkedő keresk. hajó ellen. A' heveskedés kimenetele lön: hogy az algyuzó elfogaték 's lefegyverkezettve további rendelkezésig egyik amerikai kikötöbe vitetett veszteglésre.

Spanyolország.

Hír szerint a' kormány parancsot adott ki, mellynek következtében Namorino tábornagy, kit elfogtak, Franciaországba visszaviendő. A' dec. 28 köv. kamrai ülésben 17 követ elboacsátatási kérelmet beadta; a' tanácselnök nyilvánítá, hogy kilépésüket a' kormány élénk fájdalommal veszi; és semmit mást nem akar mint parl. kormányt, mi iránt mindig legnagyobb figyelemmel viseltetik. (A' krné a' logronyói 's huescái lázadás részeseinek, kivévén a' seregbeli tisztet és statushivatalnokokat mind megkegyelmezett.) A' köv. kamra ülésit új év utánra is kiterjeszté. 'S minthogy ez azon pillanatban történt, midőn a' költségvetést kellett volna előterjeszteni, azon hirre adott alkalmat, hogy Mon a' kabinetből kilépendő. A' Heraldo szerint Meer b. cataloniai főkormányzó had- 's tengerészügyi főelnökül nevezteték ki, mire híhetőleg a' Barcelonaban tanúsított p a s a s z e r ü ö n k é n y k e d é s által érdemesült. Gibraltari dec. 18diki hírek szerint a' szerződés következtében eszközlendő spanyol határ terjesztésnek a' kalylok ellenszegültek. Bu-zillam pasa még Fezben van de nem sokára visszatérendő; annyival inkább, mert a' dán és svéd ügyviselők Tangerban várnak rá, hogy teljes hatalommal felruházttván a' barbareskadó fölszedési ügyét tisztába hozzák.

A n g l i a .

A' kormány a' kir. tud. társulat helyeslése mellett egy új éjszak sarki expedíciót létesítend, mellynek célja: hogy az atlanti és esöndes tenger közt éjszaknyugati átjárást födezzen föl. Főparancsnokul az ismeretes, Ross James van kinézve, azon esetre pedig, ha kedve nem lenne hozzá, Franklin John, A' tengerész nagykar a' spitheadi horgonyhelyet biztosnak nyilvánítá, miután Pasley vezérőrnagy vezérlete mellett öt évi buvár munkálatoknak sikerült a' „Royal Geuge“ 's „Edgara elsülyedt hajók darabjait eltisztítani. A' Gazette számos rabszolgahajó-fogást nyilvánít; a' hajók részint már terheltek, részint rabszolga-szállításra rendelték valának, miket aug. és sept. hónapokban angol ezirkálók a' nyugot afrikai partokon esiptek el. A' keresk. (p o r t u g a l i , brazíliai, spanyol) miniszterség vasuti osztálya az elibe terjesztett vasuti tervek közül huszat helyeselt, mik többnyire déli Angliára esnek. — Chesterben nem rég egy atyagyilkos 21 éves csinos lyányt végeztek ki; az előtt a' liverporli methodista iskolában tanító volt, 's atyját méreggel végezte ki, mert nem akarta ahhoz adni nőül, kit a' hölgy kedvelt. Számos aláírással ellátott — közte a' chester angl. püspöké kérelemlevél esedezett kegyelemért de siker nélkül. Irlandban az ismeretes bill elleni izgatás egyre növekszik: Nem rég számos vidéki városban tartának kath. lelkészek 's világiak gyüleleteket. A' dublini utolsó heti repeal ülésben hozott határozatok hevesen ellenzik a' szent székekkel tervezett concordatumot. Hevesen kikelt ellene különösen Grattan parl. tag, ki ama tervet protest. 's kath. elleni öszszeesküvésnek nevezé; cselszövénynek, mellynek, célja, hogy ő szentsége lelkét megmérgezze 's hol csak lehet ellenségeskedést idézzen elő közte 's az irlandi nép közt. Tipperary grófságban a' tulrendi katona szállásosások daczára is töménytelen kicsapongásokat követnek el a' földművesek. Házak fegyverrel megrohanása, gyilkosságok, vérengzesek napi renden vannak. A' Standard szerint Gallozvaj mérnök Parisból már Egyiptusba utazott, a' suezzi szorullati vasut építését vezérlendő.

Franciaország.

Az új évi üdvözlések az udvarnál megtörténtek. Sok czifra beszéd kevés jelentőséggel; bók és bók; színezése 's commentálása a' trónbeszédnek üdvözlésben válaszbán: 's előttd nyájás olvasó a' különféle testületek ünnepélyes szónoklata 's szokasos

hódotának hű tükre! Mintsem tehát ezek részletes rajzával untassuk a figyelmet, kezdjünk az ország statistikájához. Franciaország népessége az 1843. census szerint 34,194,875 lélekre megy. Adózás alatti földbirtok 49,863,610 hectar; országutak kiterjedése, 34,290-, rendes ker. utaké 42,736-, rendes közutaké 52,975-, természeti 's mesterséges hajótúé 13,303 kilométer. A csatornák a statusnak 287,200,000 magányvállalkozóknak 139,472 ezer frankba kerültek. Kikötők 's hajózható vizek 's folyamok javítására 1830 óta 343,766,000 frankot költött a status. 16 vasut kész, kiterjedésök 866 kil. költség: 286,600,000 fr. Más tizenhét készülőfélben; kiterjedésök 2947 kil. költségvetés 470 millio fr. Végre hét 1670 kilométernyi vaspályánál a szükséges előmunkálatok már megtétetvék. Parisban tavaly 1430 orvosnár volt 's így 340nel több mint 1843b.

Mintán a kormány az angol kabinettel a libanoni újabb bonyolulások iránt értekezett: dec. végnapjaiban a beyruti francia ügyviselőhöz sürgöny ment; 's nem kétkedhetni, hogy az eljárás iránt benne foglalt parancsok ép úgy hangzanak, mint a Londonbul ezen tárgyban a beyruti angol ügyviselőhöz intézettek. Nem változtatják ugyan azok a libanoni mostani rendszer főelveit; szerintök azonban dipl. uton oda viendő a' dolog: hogy a' deirakamari helykormányzás példájára, a' vegyes kerületekben, a' kereszténynek 's druzokak hitfeleik kormányozzák Haidar emir főfőügyelése alatt. A' parancs további rendelete szerint tovább az ügyviselőket mindent elkövessenek, hogy egy részről a' keresztényeket megnyugtassák, más részről a' török pasákat mérséklere bírják, mindenekelőtt pedig az utóbbiak fegyveres beavatkozását elhárítsák. Ezen rendeletek bírnak ugyan némi jelentőséggel, de még sem elegendők a' mostani toldozott, foltozott kezelés lényeges kijavítására 's nem hisszük hogy azt sokáig szilárdíthatná, mert főhibája alapelveiben rejlik. A' libanoni ügyek alapos javításáról addig nem is gondolkozhatni, míg Anglia szorosán ragaszkodik azon eszméhez, hogy a' maronita sérelmek szemügyre vétele újra föleleveníti Szíriában azon befolyást, 's ez az angolok rovására történik. — Térjünk a' kamarához: Jan. 1. a' pénzügyi miniszter a' köv. kamra elé terjeszté a' költségvetést, mely következő számításon alapul: bevételei: 1,306,027,832 fr.; kiadás: 1,302,508,386 fr.; a' maradvék: 3,549,446 fr. Másik számításon azonban az ellenőrködő sajtó, ez u g y a n i s az előre láthatórendkívüli 's pótlék neve alatt hozzájárulandó követeléseket is betudja, 's ezen körülmény 30—40 millio hiányt idéz elő. Jan. 3d. a' kamarák ülést nem tartottak, hanem szakosztályaik a' választéfelirás választmány kinevezésével foglalkoztak. Az eredmény elhatározó; 190 szavazat volt a' miniszterség mellett; 's hét hason gondolkozású választmányi tag meg is lón választva. Így hát a' kabinet szilárdítottnak tekintheti magát, ha ugyan illy változékony pol. világban számíthatni valamire. Mind a' két kamra választéfelirás választmánya jelenleg naponként üléseket tart. A' köv. kamra első ülésében elhatározá, hogy a' miniszterségtől a' trónbeszédet illető irományok közlését kérje 's ugyanazt fölshóltja, hogy a' 6d. tartandó választmányi ülésben különféle kérdések fölvilágosítása végett jelenjék meg.

Belgium.

Az országgyűlés folyton foly: vannak nagyviták aprócska tárgyak fölött, meghasonlások kibékülések 's.t. eféle: az ellenzék természetesen itt is főleg az által felel meg nevének ha a' miniszteri

tervjavaslatokat gáncsolja megtámadja, módosíthatni vagy ép elvetetni kívánja, később pedig mindezt feledve szép esendesen elfogadja mindazt, minél jobbat ezélszerűbbet ő maga még akkor is nehezen tudna ajánlani, ha kezei legkevesebb sem volna megkötve. — A' gabna törvény, mellyel fogva Limburg szállítási joga vagy inkább kiváltsága új két évre megerősíteni kéretett, rövid vita után elfogadtatott; a' vámszövetség szerződvény folytán keletkezett újabb keresked. 's általjában, közlekedési viszonyok élénken tárgyalatnak, többi közt rendkívüli megbízott küldetik a' berlini udvarhoz azon nehézségek tisztába hozatalára, miket mind eddig elosztalni nem sikerült. Az elszegényülés jelei egyre élénkebben mutatkoznak elannyira hogy a' kormány szükségesnek látta e' részben hátróttan lépni föl: ez okból nagy kiterjedésű erdős tájakok, miket legnagyobb részt a' király néhány év előtt saját költségén vásárolt, kifognak osztatni a' lak és munka nélküli szegénység között oly ezélszerű hogy ezek mind a' szükséges irtásokat mind a' szántó földekké átalakításra megkívántató egyéb munkákat napi bér mellett hajtsák végre, mi meg levén ez újon nyert fölterület apró részletekben szegényebb sorsu haszonbérloknek fog bizonys számu esztendőkre kiadatni. Az adó rovat körüli osztályzás mint szinte az adó kivétési kules eddig nem tapasztalt szorgalommal vétetett munkálatba; ez előtt ugyanis a' telekdij biztos kivétele 's pontos beszédetésére nézve szükséges osztályzás vagy is catastroatio nem terjeszkedék ki az ország valamennyi tartományára, az új törv. javaslatnak ezélszerű részben kielégítőleg rendelkezni az ország főbb szükségéinek ez egyikéről. Mint minden illyes munkánál — ez alkalommal is sok érdekes adat került szőnyegre, mikből kiviláglik miként Belgium külön tartomány részei közt vagyonság tekintetében szerföltt nagy különbség létezik, mi annyival nagyobb fontosságu, mivel az adó kivétel eddig inkább terület arányban mint más valami mérték szerint történt; a' tengerhez közeleső keresked. városok e' tekintetben igen nagy tulnyomósággal bírnak, ugyanazért hihetőleg e' vidékek az új törv. létre jötte után nagyobb — az ország egyéb részei pedig talán kisebb mennyiséggel fognak terhelhetni: meglehet azonban hogy egyik sem történik, az az a' kik eddig is sokat fizettek fizetendik ugyan azt ezután is, kik pedig birtokaikhoz képest amazokkal aránylag nem voltak eléggé terhelve, azokra alkalmasint súlyosabb adó fog rovatni. A' tél eléggé kemény; több folyam egészen jéggel borítva, több folyást zajló állapotban van; ehhez járul még az éjszakai tengerről szüntelen fújó szél, minek következtében főleg az apróbb hajókkal keresked. szerföltt gátolva van. — Derék német szomszédink erőnek erejével elhithetik magokkal hogy náluk 's köztük a' nemzetiség érzete fölébredett; ezt ugyan nem nagy munkába kerülne kétségbe vonni, ha megemlékeznenk mindazon nyilatkozásokra, miket fölök az eurpai külön nemzetiségek ekkoráig tapasztaltak sőt ma is — saját magunkon tett észrevétel szerint tapasztalni kénytelenek. Egyébiránt érzi vagy nem érzi a' tömeg a' nagyszerű de rá nézve új eszmévonzerjét annyi bizonyos miszerint a' fönnem hirdetett nemzetiség fölébrülte ok nélkül nem történik, legalább azok részéről nem kik ez új eszmét minden áron terjeszteni törekszenek. Azon 30—40 kormány mellyek a' földírbolt német néppel vesződnék, megakarják szüntetni az évről évre növekedő kívánlóságokat, mellyek ha Amerika szabad földre felé oly arányban fognának ezental is növekedni millyenben az utolsó évtized alatt voltak

gyakorlatban hihetőleg nem sokára kisebbre kelle-ne szállítani mind az állandó katonaság számát mind a' hivatalbeliek végetlen táborát öszszesb vonni — szóval nem lenne kitől beszédni azon roppant adót melly ma soknak oly igen kényelmes éltet biztosít. Ezek elhárítására egyik eszközü tartatik a' nemzetiség kapesa: 's e' nemzetiség ébresztés eszközeül ismét az irodalom használtatik; nem sokára német folyóirat fog megjelenni Belgiában, e' folyóirat mint mondatik, föl élesztia' már már kihalni készülő ó német nyelvet 's egykori virágzó állásába vissza emelni ügyekszik. Illyesmi a' magyar nyelvre nézve is óhajtható. —

Oroszország.

Mennyire törekszik a' moszka, hol csak esz-közölheti úgy is roppant terjedelmű birodalmát szélesíteni a' következőkben is szemlélhető: A' Times angol lapnak Taurisból nov. 17. éleket írják: az orosz kormány legközelebb mult években minden lehetőséget megtett hajó hadának a' kaszpi tengeren nagyobbítására. Egy orosz hadi hajó Asztrabad előtt vete horgonyt, 's míg a' kedvező időjárás tart, török partoknál ezírkál. Minden ez említett hajóval találkozott utas állítása szerint Oroszország a' kaszpi tengeren hajózási jogot kizárólag magához akarja rántani, 's egyszersmind az annak partjain elnyuló perzsa tartományok birtokára leselg; az orosz kormány ebbeli kívánságát sem azon orosz tiszték, kik kormányuk parancsára jövének ezen tartományokba, sem pedig a' Teheran- és Taurisban tartózkodó moszka diplomaták épen nem titkollják. — Gilan, és Mazenderan tartományok — miként a' teherani orosz követség egyik hivatalnoka nyilatkozta, legigazságosabban nekünk oroszoknak adhatók: kik ezen tartományokat tulajdonukképen tekinthetjük, mivel azokat már nagy Péter foglalta el; kormányunk elősmeri hogy nagy hibát követett el a' legutóbbi békekötés alkalmakor, hogy nem jelenté ki szerződésben a' nevezett tartományok iránti jogát, mit ha tesz — azokat Feth Ah'sah ép úgy átengedendő vala, miként átengedé Örményországot; egyébiránt a' nevezett tartományok mi hasznot sem hajtának (?) Perzsiának, mert ók a' kaszpi tengeren hajóhadat soha sem tarthatnak (?) holott nekünk oroszoknak Gilan, és Mazenderan kikötőjük miatt nélkülözhetlen kellek. — két évvel ez előtt az orosz kormány egyik tisztviselőjét Vosno-boinikoff tábornagyot Perzsiába küldé e' tartomány érezgazdagságának megvizsgálása végett; ki csak az orosz határral szomszédos Azerbeidant, Gilant és Mazenderant vizsgálta meg e' ezélszerű: ez utóbbiban Elbro hegy éjszaki részén közel a' partokhoz magas rétegű és széles terjedékű kőszénbányát fedezett föl; mi Oroszországban annál nagyobb örömet okozott, mivel Bak és Asztrakán közt járó gőzhajókhoz megkívántató kőszén Angliából hozni kénytelenek; 's ez okból az orosz kabinet a' legkedvezőbb ajánlatokat tevő az ottani sahnak ha ezen bányát orosz bányászok által műveltetni engedé. A' sah, 's nagyvezére nem akarván moszka szaronyokat országába eresztetni, az ajánlást elfogadni vonakodtak; az orosz követ vesztegetéshez fogott, a' nagyvezért moszka részre esábitni ügyekzvé, mi nem sikerülvén utasítást kapott fenyegetéseket használni, illy körülmények közt a' nagyvezér következőleg válaszolt: Ha ti a' kőszén hatalommal akarjátok birni, vegyétek el, ugy is erősebbek vagytok mint mi; most feszült figyelemmel várják, minő választ adand a' közölt feleletre az orosz kormány, mert rég óta ez az első eset, hogy a' gyenge perzsa kormány az orosz követ kívánatának elmentált.

ÉRTESÍTŐ.

Hirdetvény.
A' fóm. m. kir. udv. kincstár rendeléséből közhírré tétetik, hogy a' megürült kalocsai érseki uradalomhoz tartozó tek. n. Bács megyében fekvő Bács városában reánk legközelebb jövő 1815. évi januarius hó 9dik 's több ezt követő napjain, a' tisztartói lakon, árverés útján el fognak adatni a' Branyevina nevű erdőben létező kitétt III. és IVdik vonalon 67dik számú a' 134. számú és így 68. szám alatti félholdakból álló fenálló erdőrészek; nemkülönb
868 ölet tevő kész kemény tűzifa, valamint a' bácsi magtárban létező mintegy 1086 pozsonyi mérő árpa és 2348 po-

zsonyimérő tevő esős kukoriczamennyiség, hasonlóul azon alkalommal haszonbérbe fog adatni az ezen uradalombeli piócafogásnak joga. 2—3

Hirdetvény.
A' fóm. m. k. udv. kincst. kegy. rendelvénnyéből közhírré tétetik hogy a' megürült kalocsai érseki uradalmi kalocsai magtárban 3465 pozsonyi mérő árpa — a' hajósi magtárban 304 pozsonyi mérő fista búza, és 750 pozs. mérő árpa a' sz. j. tváni magtárban létező 599 pozs. m. tiszta búzazamennyiség 1845. évi feb. hó 12dik napján — a' reggeli szokott órákban, a' praefecturalis írószobában a' többet igé-

rőnek készpénz-fizetés mellett árverés útján el fog adatni, mellyre a' vásárlani szándékozók, szükséges bánatpénzzel ellátva illendően meghívatnak.
Az árverés módja iránt az nyilvánítottán, hogy titkos pecsét alatti ajánlatok is, ha azok a' felsőbb kegyesrendszabályok szerint készítve 's a' szükségességgel ellátva vannak, és az árverésre kijelölt napot megelőző napnak estvéli 7 órájáig a' kormányzó tisztnek beadatnak, elfogadtatnak; azonban e' mellett az árverésre kijelölt napon az illy titkos ajánló, ha az árverés helyén személyesen jelen van, a' szóbeli árverésen részt vehet, 's többet ígérhet, hanem ezen eset-

ben megkívántatik, hogy a' titkos ajánlásokhoz esatolt bánatpénzről szóló, 's az uradalmi pénztárt kezelő tiszt által kiadott eredeti bizonyítványt, melly a' titkos ajánlásokhoz van rekesztve, a' szóbeli árveréskor hiteles másában mutassa elő.

Árverési hirdetvény.
A' m. m. k. kincst. rendeletéből közhírré tétetik, hogy a' tokaji kincst. uradalom részéről a' tarczali, tokaji és mádi szőlőkben 1844ik évi termésű majorsági és dézmagorok 1845dik évi február 10. kén Tarczalon tartandó nyilvános árverésútján, a' többet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatni fognak. 2—3